

Bir yol var, o da Azərbaycanın göstərdiyi yoldur

Ermənilər normal həyata qayıtmaq istəyirlərsə, bunu nəzərə almalıdırlar

Birmənalı olaraq deyə bilərik ki, Hayastan sülh istəmir. Hətta məqsədli şəkildə sülh danışıqlarını uzatmağa, vaxt qazanmağa, yenidən revanş götürməyə çalışır. Görünən budur ki, bu ölkə Azərbaycanla bir masa arxasında tam məğlub olmuş tərəf kimi oturmaq niyyətində deyil. Hayastanda ayrı-ayrı siyasi qurumlar fərqli yerlərdən sifariş alaraq, fərqli dövlətlərə, güclərə xidmət edərək qisas hissi ilə yaşayır, yenidən toparlanıb revanş götürmək barədə düşünürlər. Əks halda Azərbaycanın sülh təkliflərini qəbul edər, danışıqlar prosesini pozmaq üçün qəbulolunmaz şərtlər irəli sürməzlər.

Müharibədən ağır məğlubiyətlə çıxıb miskin duruma düşmüş hiyləgər Hayastan bu gün də öz işğalçılıq niyyətindən bir addım olsun belə geri çəkilmək istəmir. Bir milyondan çox insanı öz tarixi torpaqlarından didərgin salan, işğal etdikləri torpaqları xarabazara çevirən, qadını, qocanı, uşağı diri-diri torpağa gömürən bir millətin yadına insan haqqının müdafiəsi düşməsi isə çox gülməli görünür.

Hayastanın baş naziri Nikol Paşinyan məqsədli şəkildə özünü danışıqlara, hətta sülh protokolunu imzalamağa hazır adam kimi göstərməyə çalışır. Eyni zamanda Azərbaycan əleyhinə gecə-gündüz əks-təbliğat apararaq, beynəlxalq ictimaiyyəti çaşdırıb, himayədarları vasitəsilə Azərbaycana təzyiqlər göstərməyə, döyüş meydanındakı biabırçı məğlubiyəti siyasi meydana "qələbə" ilə kompensasiya etməyə çalışır. Bundan ötrü "planlaşdırdığı" siyasi oyunları işə salır, hətta aşkar surətdə təxribat törətməkdən belə çəkinmir. Nikol Paşinyan anlayır ki, əgər Qarabağda yenidən silahlı münaqişə başlarsa, bu, onun hakimiyyətinin sonu, Hayastanın bir dövlət kimi tamamilə süqutu, eyni zamanda Qarabağda yaşayan erməni əhalinin tamamilə Qarabağla vidalaşması ilə nəticələnmə bilər. Ona görə də silahlı münaqişədən çox təxribatlara üstünlük verir. Birincisi, məqsədli şəkildə üçtərəfli Bəyanatın şərtlərini kobud surətdə pozaraq Ermənistan ordusunun qalıqlarını Qarabağdan çıxarmır. Azərbaycanın susub seyrçi qalmayacağını bilib-bilə sepa-

ratçı rejim mədənlərimizdə qanunsuz qazıntı işləri aparır, sərvətimizi talayaraq Hayastana daşımağa cəhd edir. Bütün bunlar azmış kimi, hətta məqsədli şəkildə yenidən müharibəyə hazırlıq görüntüsü yaradır. Qarabağda sülhməramlıların müvəqqəti yerləşdiyi ərazilərdə ermənilər yeni istehkamlar tikir, səngərlər qazır, əraziyə alternativ yollarla silah-sursat daşıyırlar. Müxtəlif yollarla diversiyakəşfiyyat qruplarını Qarabağa göndərmək üçün uğursuz cəhdlər edirlər.

Özbaşınalıq, həyasızlıq o həddə çatıb ki, qeyri-qanuni erməni silahlı birləşmələrinin döyüş mövqelərinə hərbi daşımaların həyata keçirilməsi məqsədilə mühəndis qurğuları və xüsusi texnika cəlb edilməklə Xankəndi-Xəlfəli-Turşsu yolunun şimaldan keçən hissəsində yeni Xankəndi-Kosalar-Mirzələr-Turşsu yolunun çəkilməsinə çalışırlar.

Hayastanın hərbi-siyasi rəhbərliyi anlayır ki, onların indiki hərbi-iqtisadi durumu bu işləri görəcək səviyyədə deyil. Nəinki Qarabağdan Hayastana alternativ yol çəkmək, hətta Hayastan üçün bu gün sovet dönməindən qalma yolları təmir etmək belə mümkünsüzdür. Bu, müharibədən məğlub çıxıb iqtisadiyyatı çökmüş, ianə və yardımlar hesabına dolanan bir respublika üçün olduqca ciddi xərc tələb edən işdir. O vəsait də bu gün Hayastanda yoxdur.

Bəs onda yarımcan Hayastanın bütün bunları etməkdə məqsədi nədir? Birincisi, Hayastan Azərbaycanın məsələyə necə reaksiya verəcəyini öyrənmək istəyir. İkincisi,

hayların məqsədi təxribat törədir, yəni bir neçə nəfəri qurban verib hay-həşir salaraq Qarabağda sakitliyin olmadığını, orada yaşayan hayların guya blokadada qaldığını göstərmək, bu durumdan çıxmağın yollarını axtardıkları görüntüsünü yaratmaqdır. Ən başlıca səbəb isə hayları bu işlərə sövq edən, həvəsləndirən qüvvələr var. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Novruz bayramı münasibətilə Tərtər rayonunun Taliş kəndindən xalqa müraciətində xüsusi olaraq bildirdiyi kimi: "Bu gün "Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə" deyən, bizi yeni müharibə ilə hədələyən Ermənistan bilmir hansı qanadın altında özünə yeni himayədar tapsın".

Heç təsadüfi deyil ki, üç aydan sonra Moskvaya səfər edən Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan geri qayıdıandan dərhal sonra Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi kəskin bəyanat yayıb. Bəyanatda "Artsax xalqının öz müqəddəratını təyin etməsi onun tam haqqıdır" kimi sərəmsəmləmələrə geniş meydan verməklə yanaşı, Ermənistanı həvəsləndirən güclərin açığı ünvanını da göstərmiş oldu.

Ermənilər hələ də anlamırlar ki, onlara söz verib, müharibəyə şirnikləndirən qüvvələrin əlində oyuncaq bir vasitəyə çevriləblər. Ermənilər başa düşməlidirlər ki, əslində, bu qüvvələrin də vəziyyəti

ağırdir. Belə ki, Zəngəzur dəhlizinin açılmasını özlərinin qırmızı cizgisi adlandırılan, Hayastanı silahlandırılan, hətta müharibəyə təhrik edən İran özü qara günə qalıb. Bir tərəfdən İranda başlayan etiraz dalğası, Cənubi Azərbaycanda getdikcə geniş vüsət alan azadlıq hərəkatı, eyni zamanda ABŞ və İsrailə gərginləşən münasibətlər İranın sonunu gətirməkdədir. Eləcə də Hayastanın "bacılığı" Fransada da vəziyyət heç də haylar üçün arzuolunan deyil. Eyni zamanda reallıq budur ki, dünya güclünün tərəfində olmağı sevdir. Azərbaycan dünyanın yeni güc mərkəzlərindən birinə çevrilməkdədir. İstər enerji, istər yeni nəqliyyat dəhlizlərinin yaranması baxımından Azərbaycanın müasir dünyadakı rolunu kimsə inkar edə bilməz. Ən başlıcası isə, Azərbaycan heç kimin ərazisinə göz dikib, torpaqlarını işğal etməyib. 30 il təcavüzə məruz qalan da, torpaqları işğal edilib, şəhərləri viran olaraq ölü vəziyyətinə gətirilən də Azərbaycandır. Artıq dünyanın güc sahibləri bu həqiqəti dəqiq bilirlər.

Dövlətimizin başçısı Novruz bayramı münasibətilə Tərtər rayonunun Taliş kəndində çıxış edərkən çox açıq və konkret şəkildə bildirdi ki, "Ermənistanın 29 min kvadratkilometr ərazidə rahat yaşaması üçün bir şərt var - bizim şərtlərimizi qəbul etməli-

dir, rəsmən Qarabağı Azərbaycan ərazisi kimi tanımalıdır, bizimlə sülh müqaviləsi imzalamalıdır, bizim şərtlərə əsasən delimitasiya işlərini aparmalıdır. Ancaq o təqdirdə onlar 29 min kvadratkilometr ərazidə, - hansı ki, indi onlar ancaq bunu istəyirlər, - rahat yaşaya bilərlər".

Azərbaycanın gücü də, qüdrəti də öz torpaqlarını qorumaq üçün yetərlidir. Dövlətimizin qanunlarına məhəl qoymayıb mənəm-mənəmlik iddiasına düşənlər, başqalarının əlində oyuncaq olub, eləcə də başqalarının xeyrinə oynayanlar bunu vaxtında anlasalar, daha yaxşı olar. Hər şeyin bir sərhədi olur. Hayastana da təklif etdiyimiz əsas şərtlərdən biri sərhədin delimitasiya və demarkasiya olunmasıdır. Laçın yolunda, Ermənistanla sərhəddə nəzarət-buraxılış məntəqəsinin yaradılmasıdır.

Artıq qüdrətli Azərbaycan Ordusu bütün sərhəd boyu torpaqlarımıza nəzarət etməkdədir. Gizli yollarla, bəd niyyətlə torpaqlarımıza gəlmək istəyənlərin yolu kəsilib, ərazilərimiz ordumuz tərəfindən tam nəzarətə götürülüb. Torpaqlarımızda yol çəkmək istəyənlər də, sərhədimizə qoşun toplayanlar da dərk etməlidirlər ki, bir yol var: Azərbaycanın göstərdiyi yol ilə getmək.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*